

Vereniging Vijf Dorpen in 't Groen
Postbus 65
6865ZH Doorwerth

Per digitale post: wabo@odrn.nl

College van Gedeputeerde Staten van Gelderland
d.t.v. Omgevingsdienst regio Nijmegen

C.c.: ODRA/de heer W. Ziggers (wolter.ziggers@odra.nl)

Betreft: **ZIENSWIJZE omgevingsvergunning Parenco K83/83**
Uw referentie **zaaknummer W.Z24.100088.01**
Datum 17 november 2024

Geacht college,

Hierdoor maakt de vereniging Vijf Dorpen in 't Groen (hierna: 5D) haar zienswijze kenbaar op uw voornemen om een vergunning te verlenen aan Parenco voor het installeren en bedienen van twee nieuwe stoomketels.

1. Op 20 december 2023 heeft de voorzieningenrechter bepaald dat een eerdere aanvraag voor deze vergunning terecht buiten behandeling was gesteld gezien het bepaalde in art. 2.6 Wabo. De ratio hiervan is dat tijdens het traject van de (voorbereiding van een) aanvraag voor een nieuwe, de gehele inrichting omvattende revisievergunning geen besluiten genomen moeten worden over onderdelen van de inrichting. Het vergunnen van een deelproject als de onderhavige ketelvervanging maakt een goede en integrale afweging van alle milieueffecten van Parenco, zoals die in het kader van de revisievergunning zal moeten worden gemaakt, onmogelijk. Dit klemt te meer nu het gaat om de vervanging van een onderdeel met grote gevolgen voor de luchtmissie van Parenco, en dus ook voor de totale milieubelasting van het bedrijf. Dat de luchtmissie vermoedelijk zal afnemen, maakt dit niet anders.

Het is 5D bekend dat na de uitspraak van de voorzieningenrechter het bezwaarschrift van Parenco tegen de buitenbehandelingstelling heeft behandeld. De vereniging is echter onbekend met de beslissing op bezwaar (5D kan de beslissing op bezwaar in elk geval niet vinden op officiële bekendmakingen.nl). Het ontwerpbesluit vermeldt niets over de reden waarom de aanvraag nu toch in behandeling is genomen, in weerwil van het feit dat óók een revisievergunning is aangevraagd.

2. De bij de aanvraag behorende stukken zijn in verschillende opzichten weinig specifiek en/of ontberen een controleerbare onderbouwing. Er wordt veel gesteld, en de lezer moet maar aannemen dat het is zoals Royal Haskoning het heeft opgeschreven. Dit maakt dat de aanvraag

niet alleen voor een vereniging als de onze niet goed controleerbaar en/of begrijpelijk is, maar evenzeer voor het bevoegd gezag. Wij geven hier enkele voorbeelden:

- Het aantal gevallen van papierbreuk is volgens Parenco relevant ter onderbouwing van de noodzaak van het snel(ler dan thans) kunnen schakelen in de stoombehoefte (M7, p. 3), en daarmee relevant voor de noodzaak om twee nieuwe vlampijpketels te installeren. In dit verband wordt 2021 als “representatief referentiejaar” genomen. Het enkel noemen van de cijfers over de jaren 2020 en 2022 is onvoldoende om de representativiteit van 2021 te kunnen beoordelen. Op zijn minst hadden de cijfers over 2023 en 2024/Q1 en Q2 vermeld moeten worden. Maar 5D vraagt zich af of de representativiteit wel op dit soort algemene cijfers is te baseren, omdat klaarblijkelijk ook andere factoren een rol spelen, zoals het gewicht van het geproduceerde product. Voor een beter beeld van de omvang van de papierbreukproblematiek en de invloed daarvan op de bedrijfsvoering is volgens 5D meer informatie nodig.
 - Onduidelijk is waarom de noodfakkel, in weerwil van de *biogas only*-mogelijkheid, toch nog ongeveer 100 uur zal moeten worden gebruikt (M7, p. 6). Ook is onduidelijk hoe deze 100 uur zich verhoudt tot de prognose dat nog ongeveer 43.000 m3 biogas zal worden afgefakkeld (M6, p. 6).
 - BBT6c schrijft een “geavanceerd regelsysteem” voor. In de BBT-toets is dit ingevuld met “Geautomatiseerd systeem voor optimale verbranding en minimale emissies”. Dat zegt precies helemaal niks over de geavanceerdheid van het door Parenco toe te passen of toegepaste systeem. Aldus is niet vast te stellen of het regelsysteem voldoet aan BBT.
3. Het is de bedoeling dat de nieuwe ketels tot een lagere NOx-uitstoot zullen leiden. De aangevraagde NOx-norm valt binnen de BBT-bandbreedte. Echter, sinds de herziening van de RIE is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk aan de onderkant van een bandbreedte dient te worden vergund. 5D heeft uiteraard gezien dat Parenco geen norm aan de bovenkant heeft aangevraagd, en zich ook zal inspannen om in de praktijk lager uit te komen dan de aangevraagde norm. Volgens 5D is dit een belangrijke stap in de goede richting. Maar nog niet voldoende; de onderkant van de bandbreedte dient het uitgangspunt te zijn.
4. En zelfs indien aan de onderkant van de bandbreedte zou worden vergund, is het nog steeds de vraag of de milieubelasting, in het bijzonder de emissie en depositie van stikstofverbindingen, wel tot een niveau wordt teruggebracht dat recht doet aan de staat van het milieu. Uit de natuurdoelanalyse die is gemaakt over de Veluwe blijkt dat de natuur er zeer slecht aan toe is, en dat zelfs sprake is van verslechtering. Volgens de Ecologische Autoriteit moet direct worden gestart met het nemen van maatregelen, waaronder stikstofreductie. In het kader van de landelijke stikstofreductieplannen was onder andere voorzien in het treffen van bronmaatregelen in de industrie. De voor deze sector geformuleerde reductiedoelstelling was mede gebaseerd op de aanname dat daarnaast nog tal van andere maatregelen zouden worden getroffen. Nu het NPLG is geschrapt, zal op andere fronten dus een extra inspanning noodzakelijk zijn. Dat betekent dat onder andere zal moeten worden bezien of de reductie die mogelijk met de nieuwe ketels wordt bereikt, wel toereikend is voor een proportionele bijdrage van Parenco aan het industriereductiedoel, en – belangrijker – aan het behalen van de landelijke en wettelijk vastgelegde stikstofreductiedoelen – waarvoor Nederland bepaald niet op koers ligt.

Uit het ontwerpbesluit blijkt niet dat dergelijk onderzoek is uitgevoerd; mocht dat wel het geval zijn, dan is niet kenbaar gemaakt wat daarvan dan de resultaten zijn. Het ontwerpbesluit is

enkel gebaseerd op de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu. De ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu zijn geheel buiten beschouwing gebleven.

Ongetwijfeld zal worden gewezen op het feit dat de bescherming van N2000-gebieden in het natuurspoor is ondergebracht, en geheel losstaat van en dus op geen enkele wijze relevant is voor het milieuspoor. Volgens 5D is dit een gekunsteld en louter juridisch onderscheid dat geen recht doet aan de werkelijkheid. Stikstofdepositie vindt overal plaats, zowel binnen als buiten N2000-gebieden. De effecten daarvan op de bodem, namelijk verzuring en vermisting, zijn overal grosso modo hetzelfde (waarbij de mate hiervan uiteraard per bodemtype kan verschillen). De effecten op flora en fauna zijn, afhankelijk van het type, eveneens overal hetzelfde; of een boom in een N2000-gebied staat of niet, maakt geen verschil voor de gevolgen van de stikstofovermaat voor die boom. Het in het milieuspoor reguleren van de stikstofemissie moet dus gericht zijn op het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu zowel in als buiten N2000-gebieden.

Bovendien volgt uit het feit dat sprake is van verslechtering dat de regulering in het natuurspoor (alleen) niet effectief is gebleken.

Diezelfde verslechtering dwingt het bevoegd gezag tot het treffen van maatregelen. Stikstofreductie middels bronmaatregelen is bij uitstek een manier om invulling te geven aan de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag om verslechtering tegen te gaan.

Ten slotte vindt de verslechtering niet alleen plaats binnen de grenzen van N2000. Habitattypen die aan verslechtering onderhevig zijn bevinden zich óók buiten de grenzen van N2000, bijvoorbeeld in NNN-gebieden. Ook van die habitats/natuurtypen moet worden onderzocht wat de gevolgen zijn van de stikstofemissie die Parencó blijft veroorzaken. Dat die emissie met de beoogde ketels wellicht zal dalen, is belangrijk maar niet doorslaggevend. Als de emmer overloopt, is het onvoldoende om maar wat aan de kraan te draaien. Je zult moeten vaststellen hoe ver je de kraan moet dichtdraaien om het overstromen te stoppen.

5. BBT-conclusies vormen de referentie voor de vaststelling van de vergunningsvoorwaarden. Uitgangspunt is dat in de BBT-conclusies de technieken beschreven staan die op dat moment als beste beschikbare technieken gelden. De in BBT-conclusies opgenomen (bandbreedtes voor) emissiegrenswaarden zijn op die momentopname gebaseerd. BBT-conclusies zijn evenwel niet bedoeld om de stand van zaken met betrekking tot de beste beschikbare technieken te fixeren. Dat zou immers miskennen dat de technische ontwikkelingen immer voortschrijden, en het zou in strijd zijn met het permanente streven naar het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu, zoals gewaarborgd door de Richtlijn industriële emissies.

Concreet betekent dit dat naarmate een BBT-conclusie ouder is, het des te noodzakelijker wordt om de ontwikkelingen met betrekking tot de beste beschikbare technieken in ogenschouw te nemen zoals die zich ná de publicatie van de meest recente BBT-conclusie hebben voorgedaan. De BBT-conclusie Grote stookinstallatie dateert feitelijk uit 2017. Dit betekent dat de technieken en bijbehorende BBT-GEN die in de BBT-conclusie staan, zijn gebaseerd op informatie over installaties tot en met ongeveer 2016. Bijgevolg zijn de technische ontwikkelingen die zich sindsdien hebben voorgedaan, niet in de BBT-conclusie verwerkt. Dat brengt de plicht met zich om onderzoek te doen naar die ontwikkelingen, en die

te betrekken bij de keuze voor de toe te passen technieken en bijbehorende BBT-GEN. Niet is gebleken dat dit onderzoek is verricht.

De ouderdom van de BBT-conclusie Grote stookinstallaties wordt bijvoorbeeld geïllustreerd door het feit dat onder een “geavanceerd regelsysteem” wordt verstaan: een “computerondersteund automatisch” regelsysteem (BBT-conclusie, par. 8.1). Het komt 5D voor dat dit zelfs al in 2016 achterhaald was. 5D kan zich niet voorstellen dat heden ten dage nieuwe ketels nog niet-computergestuurde meet- en regelsystemen zouden worden voorzien.

6. Gekozen is voor een type ketel die zich niet leent voor toepassing van een nageschakelde techniek. Dat betekent dat de afgassen ongereinigd zullen worden geëmitteerd. Dat is in strijd met het uitgangspunt van de milieuregelgeving dat ten minste de beste beschikbare technieken worden toegepast (art. 2.14 lid 1 sub c Wabo). Het achterwege laten van nageschakelde technieken kan niet meer als BBT worden beschouwd.
7. Voor zover de NO_x-norm gebaseerd is op het Abm c.q. het Bal geldt dat deze norm onverbindend is, omdat deze zonder de vereiste strategische milieubeoordeling is vastgesteld.
8. Het stikstofprobleem wordt veroorzaakt door de absolute hoeveelheid stikstofverbindingen die op de bodem neerslaat. Het stellen van relatieve normen (een concentratienorm) draagt maar in beperkte mate bij aan het verminderen van de stikstofdepositie. Volgens 5D dient de vergunning daarom (ook) een vrachtnorm te bevatten. Een jaarvracht biedt de meeste duidelijkheid, maar een maximumvracht per ton product kan ook als begrenzing in absolute zin werken. Wet- en regelgeving verzetten zich geenszins tegen het stellen van een vrachtnorm.

In dit specifieke geval geldt bovendien dat Parenco op termijn streeft naar een lagere werkelijke uitstoot dan aangevraagd. Tegen die achtergrond zal zij volstrekt niet gehinderd worden in haar bedrijfsvoering indien een vrachtnorm wordt opgelegd.

9. Klaarblijkelijk is de verwachting dat de nieuwe ketels op maandbasis rond 40 mg/Nm³ NO_x zullen kunnen presteren. Op diverse plekken in de stukken wordt gewag gemaakt van optimalisatiestappen die na installatie nog gezet kunnen worden. Sterker nog, het zetten van deze stappen wordt in voorschrift 1.1.6 onder 5 al genoemd. Het kan volgens 5D niet anders dan dat nu al goed zicht bestaat op welke stappen dat zijn, en dat reeds nu al redelijkerwijze te verwachten is dat, mits die stappen daadwerkelijk worden gezet, een norm onder de 50 mg/Nm³ realistisch is. Dat betekent dat de aangevraagde norm te ruim is. Het gaat volgens 5D niet aan om een ruime norm aan te vragen in de wetenschap dat een lagere norm redelijkerwijze mogelijk is. Als dat zo is, is de aanvraag prematuur ingediend, omdat het onderzoek naar de redelijkerwijze haalbare prestaties van de ketels klaarblijkelijk nog niet is afgerond. Aanvullend onderzoek, zoals voorzien in voorschrift 1.1.6, zou zich moeten beperken tot optimalisatiestappen waarvan het gevolgen redelijkerwijze nu nog niet zijn voorzien.
10. Over de voorgestelde voorschriften merkt 5D het volgende op.
 - a. Voorschrift 1.1.3 bevat een continue meetverplichting. Echter, niet is voorzien in een rapportageplicht. Uiteraard kan het bevoegd gezag inzage nemen in de registratiegegevens. Het publiek kan dat echter niet; niet alleen voor een vereniging als de onze maar ook voor bijvoorbeeld omwonenden is het dus onmogelijk om inzage te krijgen in gemeten NO_x-uitstoot. Emissiegegevens behoren tot de categorie milieu-informatie die te allen tijde voor het publiek beschikbaar moeten zijn. Dit voorschrift dient daarom te

worden voorzien van een rapportageplicht. 5D meent dat de uur-, dag- en maandgemiddelden ten minste één keer per kwartaal gerapporteerd moeten worden. De rapportage dient uiterlijk één maand na het verstrijken van een kwartaal aan het bevoegd gezag te worden toegezonden. De rapportage over Q4 dient tevens het jaargemiddelde te bevatten.

- b. Onverminderd hetgeen onder punt 9 naar voren is gebracht merkt 5D het volgende op over voorschrift 1.1.6.
- i. Volgens 5D is feitelijk sprake van een onderzoeksplicht. 5D meent dan ook dat dit als zodanig moet worden benoemd.
 - ii. Voorschrift 1.1.6 onder 2 lijkt innerlijk tegenstrijdig, of in elk geval onlogisch. Eerst wordt een onderzoeksperiode van een jaar voorgeschreven, waarna Parenco de opdracht krijgt om te onderbouwen waarom dit voldoende is. Als niet is uitgesloten dat één jaar niet realistisch is, lijkt het 5D beter om Parenco een voorstel te laten doen voor een wél realistische onderzoeksperiode, met uiteraard een gedegen onderbouwing.
 - iii. Op grond van voorschrift 1.1.6 onder 3 moet Parenco onder andere rapporteren over de meetapparatuur, en over de kalibratie en de onderhoudsprocedures daarvan. Maar op grond van voorschrift 1.1.3 dient NOx continu te worden gemeten. Voor dergelijke metingen schrijft art. 5.5 Arm een aantal NEN-normen voor. De continumeting zal hieraan moeten voldoen. Het ontgaat 5D waarom in het kader van het onderzoek (1) nog een andere meetmethode dan de continumeting zou moeten worden gehanteerd, en (2) aparte specificaties zouden moeten worden opgenomen.
 - iv. In voorschrift 1.1.6 onder 4 dient volgens 5D een richtwaarde te worden opgenomen. Indien ervoor zou worden gekozen om, in strijd met de huidige Rie-systematiek, geen NOx-norm aan de onderkant van de BBT-bandbreedte voor te schrijven (zie hierboven onder 3), dan dient deze richtwaarde in elk geval wel aan de onderkant te liggen.
 - v. Met het opnemen van een richtwaarde aan de onderkant van BBT (althans ruim onder de aangevraagde 50 mg/Nm³) wordt ook uitgesloten dat Parenco op basis van het onderzoek een *ruimere* "nieuwe, haalbare norm" voorstelt.
 - vi. 5D onderkent het belang van overleg tussen Parenco en het bevoegd gezag. Echter, gezien de wettelijke verantwoordelijkheden van het bevoegd gezag voor toezicht en handhaving is er volgens 5D geen ruimte voor vrijblijvende 'feedback'. Parenco heeft de verplichting om alle passende preventieve maatregelen te treffen, de beste beschikbare technieken toe te passen en te voorkomen dat significante verontreiniging wordt veroorzaakt (art. 11 Rie). Het bevoegd gezag dient daarop toe te zien. Daar past geen vrijblijvende 'feedback' bij.
 - vii. Voorschrift 1.1.6. dient te worden voorzien van goedkeuringen middels appellabele besluiten, zodat het publiek zich een oordeel kan vormen over de inrichting van het onderzoek, de voortgang en de uitkomsten daarvan.
- c. De gegevens die Parenco moet registreren over het gebruik van de noodfakkel zijn emissiegegevens. Voorschrift 1.3.3 moet daarom worden voorzien van een rapportageplicht. Volgens 5D is een halfjaarlijkse rapportage geïndiceerd.

Wij verzoeken u vriendelijk om de afgifte van de vergunning te heroverwegen. Primair menen wij dat de vergunning andermaal buiten behandeling moet worden gesteld in verband met de lopende aanvraag revisievergunning (punt 1). Mocht u daartoe niet overgaan, dan verzoeken wij u om Parenco de aanvraag te laten aanvullen met informatie over de optimalisatiestappen waarvan de effecten nu al

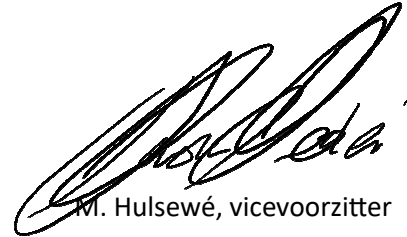
redelijkerwijze zijn te voorzien, en de NOx-norm navenant naar beneden aan te passen (punt 9). Daarnaast verzoeken wij de vergunning aan te passen in lijn met alle overige bovenstaande punten.

Wij ontvangen graag een ontvangstbevestiging op Hermine.vd.Berg@outlook.com.

Hoogachtend,

J.P.M. Witte, voorzitter

M. Hulsewé, vicevoorzitter